

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра дошкільної і початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

Навчально-наукового

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

«ПЕРШІ ДНІ ДИТИНИ В ШКОЛІ»

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **013 Початкова освіта**

освітня-програма **Початкова освіта**

Мова навчання **українська**

Погоджено науково-методичною

комісією ННПП

28 серпня 2024 р.

Голова

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор

педагогічних наук, професор

Розробник:

Білер Оксана Славівівна, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри дошкільної і початкової освіти

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти

Протокол № 01 від 28 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

канд. пед. наук, доцент

Наталія ПАВЛУЩЕНКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної практики	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
2-й		2-й	
Семестр			
3-й		3-й	
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин – 90			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення здобувачів вищої педагогічної освіти із своєрідністю періоду адаптації дитини до нових умов навчання і виховання у перші два тижні перебування в школі, спостереження за творчою професійною індивідуальністю вчителя.

Завдання:

Ознайомитися з:

- особливостями освітнього процесу в перші дні навчання дитини в ЗЗСО;
- особливостями ЗЗСО (напрямами діяльності та специфікою роботи);
- особливостями роботи вчителя початкових класів (планами роботи, класною документацією тощо) з першокласниками та їх батьками у перші тижні навчального року;
- плануванням роботи вчителя на перші тижні роботи;
- особливостям організаційно-педагогічної діяльності вчителя в перший день (прийом дітей, знайомство їх з класом, школою, правилами поведінки та режимом роботи школи);
- розміщенням учнів в класі відповідно до санітарно-гігієнічних вимог(норм);
- змістом, організацією й методикою проведення уроків у перші дні навчання дітей відповідно до вимог НУШ;

- організацією навчальної діяльності дітей (правилами правильної постави, правилами користування олівцем, ручкою, підручниками, дошкою, дидактичним матеріалом, організацією робочого місця);
- методами і прийомами формування в реальному педагогічному процесі суб'єктивних відносин «вчитель-учень»;
- методами виявлення рівня сформованості компетентностей молодших школярів у сфері усного мовлення, читання, письма, рахунку, малювання, їх уявлень про явища природи, суспільного життя та інших відомостей, навичок, що характеризують рівень їх розвитку;
- особливістю роботи з батьками і проведення перших зборів;
- а також:
- розвивати у здобувачів вищої освіти дослідницькі уміння пов'язані з виявленням рівня підготовленості дітей до навчання в школі.
- ознайомитись та спостерігати за порядком прийому дітей в школу і методикою комплектування перших класів.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта у студентів необхідно **сформувати інтегральну, загальні і фахові компетентності**, а саме:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-13. Здатність орієнтуватися в культурно-історичних особливостях регіону з подальшим використанням отриманих знань у професійній діяльності.

СК-14. Здатність до самоаналізу, самовдосконалення та підвищення якості професійної діяльності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Опановуючи зазначений перелік компетентностей, магістранти мають актуалізувати знання з курсів: Вступ до спеціальності, Загальна педагогіка, Загальна психологія, Теорія початкової освіти, Теорія та методика вихованої роботи в початковій школі, Вікова та педагогічна психологія, Анатомія, патологія дітей з основами валеології, Основи інклюзивного навчання, Сучасна українська мова і техніка мовлення.

3. Результати навчання за дисципліною

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-09. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими учнями результатами.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності,

санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-18. Планувати та реалізовувати заходи щодо самовдосконалення та підвищення якості професійної діяльності.

2. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання досягнень студента
90 – 100	<ol style="list-style-type: none">1. Індивідуальний план здобувача з педагогічної практики виконано повністю.2. Здобувач має розгорнуті записи всіх відвіданих ним освітніх занять (уроків, виховних заходів, загальнотабірних активностей тощо), проведених учителем та (за можливості) студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.3. Здобувач брав активну участь в аналізі відвіданих освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей).4. Якість підготовлених і реалізованих здобувачем ранкових зустрічей, рефлексій, фізкультхвилинок, фрагментів освітніх занять та перерв оцінена методистом на «відмінно».5. Здобувач систематично виготовляв допоміжні засоби (роздаткові матеріали, технічні засоби до реалізації вправ тощо) для освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей), виявляючи творчий, нестандартний підхід до їх розробки.6. Здобувач подав звітну документацію в повному обсязі й вчасно. Відповідно до встановлених критеріїв

	<p>документацію оцінено методистом і керівником практики на «відмінно».</p> <p>7. Дослідницька робота, у відповідності до програми практики, виконано здобувачем в повному обсязі з подальшою інтерпретацією та використанням результатів.</p> <p>8. Здобувач надав фото та відео підтвердження проведеної роботи.</p> <p>9. Здобувач публічно звітував про результати проведення на підсумковій конференції.</p>
82 – 89	<p>1. Індивідуальний план здобувача з педагогічної практики виконано повністю.</p> <p>2. Здобувач має розгорнуті записи всіх відвіданих ним освітніх занять (уроків, виховних заходів, загальнотабірних активностей тощо), проведених учителем та (за можливості) студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Здобувач брав активну участь в аналізі відвіданих освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей).</p> <p>4. Якість підготовлених і реалізованих здобувачем ранкових зустрічей, рефлексій, фізкультхвилинок, фрагментів освітніх занять та перерв оцінена методистом на «відмінно» або «добре».</p> <p>5. Здобувач систематично виготовляв допоміжні засоби (роздаткові матеріали, технічні засоби до реалізації вправ тощо) для освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей), виявляючи в більшості випадків творчий, нестандартний підхід до їх розробки.</p> <p>6. Здобувач подав звітну документацію в повному обсязі та вчасно. Документацію оцінено відповідно на «відмінно» і «добре».</p> <p>7. Дослідницька робота, у відповідності до програми практики, виконано здобувачем в повному обсязі з подальшою інтерпретацією результатів.</p> <p>8. Здобувач надав фото та відео підтвердження проведеної роботи.</p> <p>9. Здобувач публічно звітував про результати проведення на підсумковій конференції.</p>
74 – 81	<p>1. Індивідуальний план здобувача з педагогічної практики виконано повністю.</p> <p>2. Здобувач має розгорнуті записи всіх відвіданих ним освітніх занять (уроків, виховних заходів, загальнотабірних активностей тощо), проведених учителем для здійснення їх</p>

	<p>аналізу.</p> <p>3. Здобувач не завжди брав участь в аналізі відвіданих освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей).</p> <p>4. Якість підготовлених і реалізованих здобувачем ранкових зустрічей, рефлексій, фізкультхвилинок, фрагментів освітніх занять та перерв оцінена методистом на «добре».</p> <p>5. Здобувач виготовляв допоміжні засоби (роздаткові матеріали, технічні засоби до реалізації вправ тощо) для освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей), спираючись на зразки.</p> <p>6. Здобувач подав звітну документацію в повному обсязі та вчасно. Документацію оцінено відповідно на «добре» чи «задовільно».</p> <p>7. Дослідницька робота, у відповідності до програми практики, виконано здобувачем не в повному обсязі чи без інтерпретації отриманих результатів.</p> <p>8. Здобувач надав фото підтвердження проведеної роботи.</p> <p>9. Здобувач публічно звітував про результати проведення на підсумковій конференції.</p>
64 – 73	<p>1. Індивідуальний план здобувача з педагогічної практики не було виконано повністю, проте більше за 75%.</p> <p>2. Здобувач має часткові записи відвіданих ним освітніх занять (уроків, виховних заходів, загальнотабірних активностей тощо), проведених учителем для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Здобувач інколи участь в аналізі відвіданих освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей).</p> <p>4. Якість підготовлених і реалізованих здобувачем ранкових зустрічей, рефлексій, фізкультхвилинок, фрагментів освітніх занять та перерв оцінена методистом на «добре» чи «задовільно».</p> <p>5. Здобувач несистематично виготовляв допоміжні засоби (роздаткові матеріали, технічні засоби до реалізації вправ тощо) для освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей), спираючись на зразки.</p> <p>6. Здобувач подав звітну документацію. Документацію оцінено відповідно на «задовільно», або документацію оцінено на «добре», але подано здобувачем із запізненням.</p> <p>7. Дослідницька робота, у відповідності до програми практики, що виконував здобувач вимагає суттєвих доопрацювань.</p> <p>8. Здобувач надав фото підтвердження проведеної роботи.</p>

	<p>9. Здобувач публічно звітував про результати проведення на підсумковій конференції.</p>
<p>60 – 63</p>	<p>1. Індивідуальний план здобувача з педагогічної практики не було виконано повністю, проте більше за 50%.</p> <p>2. Здобувач має часткові записи відвіданих ним освітніх занять (уроків, виховних заходів, загальнотабірних активностей тощо), проведених учителем для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Здобувач не брав участь в аналізі відвіданих освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей).</p> <p>4. Якість підготовлених і реалізованих здобувачем ранкових зустрічей, рефлексій, фізкультхвилинок, фрагментів освітніх занять та перерв оцінена методистом на «задовільно».</p> <p>5. Здобувач несистематично виготовляв допоміжні засоби (роздаткові матеріали, технічні засоби до реалізації вправ тощо) для освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей), спираючись на зразки.</p> <p>6. Здобувач подав усю необхідну документацію із запізненням. Документацію оцінено на «задовільно».</p> <p>7. Дослідницька робота, у відповідності до програми практики не було виконане.</p> <p>8. Здобувач не надав фото підтвердження проведеної роботи.</p> <p>9. Здобувач публічно звітував про результати проведення на підсумковій конференції.</p>
<p>35 – 59</p>	<p>1. Індивідуальний план здобувача з педагогічної практики не було виконано повністю, проте більше за 50%.</p> <p>2. Здобувач немає записів відвіданих ним освітніх занять (уроків, виховних заходів, загальнотабірних активностей тощо), проведених учителем для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Здобувач не брав участь в аналізі відвіданих освітніх занять (уроків, виховних занять чи інших активностей).</p> <p>4. Якість підготовлених і реалізованих здобувачем ранкових зустрічей, рефлексій, фізкультхвилинок, фрагментів освітніх занять та перерв оцінена методистом на «задовільно».</p> <p>5. Здобувач не виготовляв допоміжні засоби (роздаткові матеріали, технічні засоби до реалізації вправ тощо) для освітніх занять</p> <p>6. Здобувач подав звітну документацію не в повному обсязі. Документацію оцінено на «незадовільно» або «задовільно», але подано із запізненням.</p>

	<p>7. Дослідницька робота, у відповідності до програми практики не було виконане.</p> <p>8. Здобувач не надав фото підтвердження проведеної роботи.</p> <p>9. Здобувач публічно не звітував про результати проведення на підсумковій конференції.</p>
1 – 34	<p>1. Індивідуальний план здобувача з педагогічної практики не виконано.</p> <p>2. Навчальну, методичну й дослідницьку роботу не виконано.</p> <p>3. Необхідну звітну документацію не подано.</p>

Підсумки навчальної практики «Перші дні дитини в школі» здобувачі вищої освіти 2 курсу освітнього рівня бакалавр підводять на підсумковій конференції за участі всіх студентів-практикантів, а також на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти.

Розподіл балів

Поточний контроль, у т. ч. самостійна робота								Сума
Звіт з проходження практики	Щоденник практики	Атестаційний лист.	Результати дослідження адаптації та готовності учнів до навчання	Психолого-педагогічна характеристика	Підбірка ранкових зустрічей, фізкультурних, активних перерв.	Виступ на звітній конференції з практики	Фотозвіт з проходження практики	100
20	20	20	20	5	5	5	5	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	

64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів практики є: залік, презентації результатів виконаних практичних і дослідницьких завдань, оцінка самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

6. Організація проведення практики

Вид практики – навчальна практики «Перші дні дитини в школі» в закладах загальної середньої освіти.

Терміни проходження практики – 2 тижні у третьому семестрі (3 кредити ECTS).

Навчально-методичне керівництво, проведення та виконання програми практики забезпечує кафедра дошкільної та початкової освіти.

Загальну організацію та контроль за проведенням цієї практики здійснює методист практики.

Методист практики:

- організовує, контролює процес підготовки студентів до педагогічної практики. Розробляє критерії оцінювання проходження практики;
- забезпечує організацію та проведення педагогічної практики на факультеті/інституті;
- складає програму практики;
- визначає бази проходження практики, домовляється з відділом педагогічної практики та розподіляє практикантів у ЗЗСО;
- організовує та проводить настановну й підсумкову конференції;
- проводить інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та контролює умови праці;
- комунікує з вчителем класу та педагогічних колективом ЗЗСО;
- аналізує та оцінює діяльність практикантів у період проходження практики;
- перевіряє й аналізує документацію, подану здобувачами вищої освіти, виставляє підсумкову оцінку у відомість та індивідуальний навчальний план студента;

- розробляє методичні рекомендації з проходження навчальної практики «Перші дні дитини в школі»;
- подає до відділу практики звіт про проведення підсумкової конференції.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

1) до початку практики: своєчасно пройти медичний огляд; взяти участь у настановній конференції; ознайомитися з вимогами до оформлення всіх необхідних документів і з'ясувати терміни їх здачі; пройти інструктаж техніки безпеки та охорони праці, виробничої санітарії; приділити серйозну увагу повторенню теоретичного матеріалу з лінгвістичних, дидактичних, психолого-педагогічних дисциплін;

2) під час проходження практики: своєчасно прибути на місце проходження практики; скласти індивідуальний план роботи протягом перших 2 днів практики; виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників, у повному обсязі; дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці та виробничої санітарії; нести відповідальність за виконану роботу; виконувати правила внутрішнього розпорядку роботи ЗЗСО, вимоги адміністрації школи, класного керівника, відповідального методиста практики; працювати в школі по 6-8 годин щодня (прийти в школу за 15 хвилин до початку уроків у своєму класі); за необхідності консультуватись з вчителем та методистом; вносити пропозиції про організацію практики, удосконалення практичної підготовки; брати участь у:

- підготовці ЗЗСО до зустрічі першокласників і проведенні Дня Знань;
- вивченні рівня компетентностей першокласників;
- підготовці навчальних занять (виготовленні наочних посібників, роздаткового матеріалу тощо);
- організації та проведенні перерв, фізкультхвилинок, ранкових зустрічей;
- організаційних заходах (екскурсії по школі, прийом та проведення дітей додому тощо);
- індивідуальній роботі з дитиною, про яку складається психолого-педагогічна характеристика.

3) після завершення практики, протягом чотирьох днів: здати звітну документацію відповідальному методисту з практики для перевірки; підготуватися до захисту практики та отримати оцінку виконаної роботи; взяти участь у роботі підсумкової конференції.

У разі невиконання вимог практикант може бути відсторонений від проходження практики. Якщо студент відсторонений від практики або робота його була визнана незадовільною, то вважається, що він не виконав навчальний план даного семестру. За рішенням деканату факультету йому може бути призначено повторне проходження практики без відриву від навчальних занять в університеті.

7. Програма навчальної практики «Перші дні дитини в школі»

7.1. Інформаційний зміст навчальної практики «Перші дні дитини в школі» на 2 семестр (2 тижні)

Об'єктом педагогічної практики є учнівські колективи 1-х класів початкової школи.

Вимоги до проходження практики

1. Перед проходженням практики здобувачу вищої освіти необхідно ознайомитися з:

- програмою практики;
- методичними рекомендаціями щодо проведення уроків у перші 2 тижні початкової школи;
- схемами аналізу, самоаналізу проведених уроків і заходів;
- схемою звіту;
- критеріями оцінювання діяльності практикантів;
- з обов'язками здобувачів-практикантів;
- вимогами до уроків і позакласних заходів.

2. Норма присутності уроків має бути виконана кожним практикантом у повному обсязі.

3. До кожного уроку, позакласного заходу практикант має ретельно готуватися, записуючи розгорнутий план-конспект до окремого зошита.

4. Студент повинен грамотно, охайно оформити звітну документацію.

Нормування навчальних навантажень

Перший тиждень педагогічної практики перші дні дитини в школі передбачає ознайомлення з розпорядком школи; знайомство з першим класом, у якому буде працювати студент-практикант; спостереження за дітьми; відвідування уроків і позакласних закладів, що реалізують вчителі початкових класів, які працюють з цим класом; ознайомлення зі шкільною документацією; вивчення календарно-тематичного плану роботи вчителя початкових класів, педагога-вихователя; ознайомлення з конспектами уроків і позашкільних заходів; ознайомлення з обладнанням і наочністю, навчальними посібниками, дидактичним роздатковим матеріалом та з методикою їх використання на уроках.

Усі уроки вчителів студенти відвідують упродовж усієї практики. Практиканти мають бути присутніми на батьківських зборах, долучатися до індивідуальної роботи з учнями.

Другий тиждень практиканти продовжувати спостерігати за діяльністю вчителя/вчителів класу та аналізувати проведенні уроки. У разі потреби вони можуть звертатися за допомогою до вчителя, педагога-вихователя або

методиста, відповідального за реалізацію практики в даній школі. Усього студенти мають зробити аналіз *від 18 (мінімум) до 36 уроків та від 1 до 4 позакласних заходів в початковій школі*. Самоаналіз трьох з проведених занять (включно зі Святом першого вересня) вкладається у папку зі звітною документацією.

На підсумковій конференції студенти виступають з повідомленнями за результатами проходження практики в кожній окремій школі (у вигляді презентації та обов'язково з відео та фото підтвердженнями). Матеріали в електронному вигляді (фотографії, відеозаписи уроків, виховних занять) надаються відповідальному методисту для викладаються на дистанційну платформу Moodle. Цією роботою керують старости груп.

Напрями діяльності здобувачів-практикантів

I. Навчальний. Цей напрям діяльності передбачає закріплення на практиці здобутих теоретичних знань з дидактики, педагогіки, психології, вікової психології.

Пропонуються такі види діяльності:

- ознайомлення зі змістом роботи вчителя початкових класів (планами роботи, класною документацією тощо) з акцентом на процес адаптації учнів до навчання;
- вивчення методичного фонду, технічних, наочних засобів навчання тощо;
- змістом, організацією й методикою проведення уроків у перші дні навчання молодших школярів відповідно до вимог НУШ;
- плануванням роботи вчителя на перші тижні роботи;
- відвідування консультацій методиста;
- аналіз уроків та позакласних заходів проведених учителем класу (щоденник аналізу) з орієнтацією на сучасні вимоги до освітнього процесу початкової школи;
- робота зі шкільною документацією;
- виготовлення дидактичних матеріалів, наочності до запланованих занять;
- робота з методичною літературою, накопичення педагогічного досвіду.

II. Виховний. Педагогічна практика у ЗЗСО створює гармонійні умови для подальшого розвитку та закріплення, удосконалення й формування їх нових практичних умінь і навичок.

Практикантам пропонують такі види роботи:

- організація навчальної діяльності молодших школярів у перші дні освітнього процесу (правилами правильної постави, правилами користування олівцем, ручкою, підручниками, дошкою, дидактичним матеріалом, організацією робочого місця);

- методами і прийомами формування в реальному педагогічному процесі суб'єктивних відносин «вчитель-учень»;
- аналіз та самоаналіз проведеної роботи.

III. Особистісно-розвивальний та дослідницький.

Педагогічна практика являю собою одну із форм самостійної роботи студента, в умовах якої формується самостійність, самоаналіз, самоконтроль, відповідальність, воля, дисциплінованість майбутнього вчителя, його свідоме ставлення до професійної діяльності. Щоб допомогти студентам-практикантам у процесі саморозвитку, формування особистості майбутнього спеціаліста, пропонуються такі види діяльності:

- аналіз проведених занять, робота над усуненням помилок;
- написання звіту про проходження педагогічної практики «Перші дні дитини в школі»;
- удосконалення індивідуального стилю педагогічної діяльності;
- відвідування консультацій методиста;
- ознайомлення з досвідом роботи досвідчених учителів;
- робота з періодичною, методичною літературою.

Звітна документація та підведення підсумків практики

Вимоги до звітної документації

Форми звітності студента про практику: вся документація готується в електронному вигляді і прикріплюється на окрему сторінку практики, що розміщеня на сайті дистанційного навчання Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Загальний звіт про проходження пропедевтичної практики «Перші дні дитини в школі у ЗЗСО»:

1. Атестаційний лист (див. Додаток Г).
2. Щоденник:
 - адміністрація школи;
 - розклад уроків, дзвінків, список учнів класу;
 - щоденні записи (відвідування уроків, аналіз уроків, виховних заходів, позакласна робота).
3. Характеристика класу.
4. Психолого-педагогічна характеристика на учня-першокласника.
5. Фото та відеоматеріали підтвердження проходження практики.

8. Рекомендовані джерела

1. Бібліотека Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. URL: <https://library.udpu.edu.ua/>

2. Білер О.С., Васько О.О., Кондратюк С.М. Павлущенко Н.М. Педагогічна практика бакалаврів початкової освіти: наставництво, професійна ідентичність, розвиток власної педагогічної траєкторії: навчально-методичний посібник. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка. 2024. 154 с.

3. Волкова В. Організація навчально-виховного процесу на засадах педагогіки партнерства в умовах реалізації Концепції Нової української школи [Електронний ресурс] Режим доступу: [http://www. https://naurok.com.ua](http://www.https://naurok.com.ua).

4. Державний стандарт початкової загальної освіти (Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2018 р. № 462) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards>.

5. Закон України «Про освіту». 2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

6. Законодавство, новини, договори. URL: www.liga.net

7. Збірник календарно-тематичних планувань для 1 класу (НУШ) на 2021-2022 н.р. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.schoollife.org.ua/zbirnyk-kalendarno-tematychnyplanuvan-dlya-1-klasu-nush-na-2021-2022-n-r/1-2022-navchalnogo-roku/>

8. Концепція «Нова українська школа». 2016. Доступ через: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

9. Лист МОН від 16.07.2021 № 1/9-362 «Деякі питання організації виховного процесу у 2021/2022 н. р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.schoollife.org.ua/deyaki-pytannya-organizatsiyivihovnogo-protsesu-u-2021-2022-n-r-shhodo-formuvannya-v-ditej-tauchnivskoyi-molodi-tsinnisnyh-zhyttyevyh-navychok/>.

10. Лист МОН від 1/10-3101 від 23.07.2021 «Щодо особливостей організації навчання» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.schoollife.org.ua/shhodo-osoblyvostejorganizatsiyi-navchannya-u-2021-2022-n-r/>

11. Міністерство освіти і науки України. URL: www.mon.gov.ua

12. Методичні рекомендації щодо формування оцінювання учнів 1 класу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/.../u-mon-pidgotuvali-novu-model-ociny>

13. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlyavchytelya.pdf>.

14. Нова модель оцінювання для перших класів [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/.../u-mon-pidgotuvali-novumodel-ociny>.

15. Перші дні дитини в школі та педагогічна неперервна практика (Част. 1, Част. 2) : метод. рекомендації / Колектив авторів. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2022. 44 с.

16. Педагогічна практика в системі професійної підготовки вчителя початкових класів: Методичні рекомендації для студентів 4-5 курсів / І.С. Руснак, М.Г. Іванчук, С.З. Романюк, Т.Д. Федірчик, О.Є. Гордійчук. Чернівці: Рута, 2007.

17. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 1352 від 30.11.2012). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0946-00>.

18. Поніманська Т. *Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи*. К.: Видавничий дім «Слово», 2019. 280 с.

19. Типова інструкція з діловодства у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності від 28.02.13 № 1/9-152. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36933/.

20. Щодо особливостей організації навчання у 2021-2022 н.р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.schoollife.org.ua/shhodo-osoblyvostej-organizatsiyinavchannya-u-2021-2022-n-r/>